

Kirkeministeren (Bruun-Rasmussen): Spørgsmaalet om Nedsættelse af et kirkeligt Udvalg, som i Dag er til første Behandling i dette høje Ting, har jo flere Gange tidligere lagt Beslag paa Tingets Opmærksomhed, og det vil være ærede Medlemmer bekendt, at Partiet Venstre ikke har ment at kunne yde sin Medvirkning til Fremme af et Lovforslag om et saadant Udvalgs Nedsættelse. Jeg anser det for overflødigt at redegøre for den Motivering, som Venstre ved Lovforslagets tidligere Behandling har givet for sin Stilling, bl. a. fordi jeg kan forudsætte, at Tingets Medlemmer har Sagen i Erindring, og fordi mit Partis Ordfører jo faar Lejlighed til at udtale sig her i Salen. Jeg skal derfor indskrænke mig til — snarest paa egne Vegne — at fremsætte et Par Bemærkninger.

Et kirkeligt Udvalgs Nedsættelse ønskes som bekendt af to indbyrdes meget forskellige politiske Partier. Det socialdemokratiske Parti vedkender sig det ønskelige i, at der derigennem kunde gøres et første Skridt paa Vej til Gennemførelse af et Programpunkt: Adskillelse mellem Stat og Kirke, og naturligvis vil et saadant Udvalgs Drøftelse af Formaalstjenligheden af en fuldkommen Adskillelse og et eventuelt Forslag om en saadan Adskillelse, stillet af et vist Antal Medlemmer i et nedsat Udvalg, kunne bidrage til at sætte denne Vogn i Gang, men ethvert Forsøg paa i dette Øjeblik at fremskynde en Opløsning af Folkekirken vil jeg under de nuværende folkekirkelige Forhold modarbejde. Naturligvis er jeg ikke blind for, at der fra kirkeligt Hold kan gøres mange Indvendinger mod den folkekirkelige Tilstand, der i Sandhed ikke er ideel. Man kan paa forskellig Maade pege paa Brøst ved Ordningen, saaledes som vi har den nu og har haft den siden 1849, men jeg mener, at det baade af Hensyn til Kirken og Folket er ønskeligt at bevare den folkekirkelige Tilstand saa længe, som det fra et kirkeligt Synspunkt kan regnes for forsvarligt, og det kan i dette Øjeblik ikke kaldes uforsvarligt at udskyde en Adskillelse, selv om den maa ske en Gang skal komme.

Det konservative Folkeparti, der er Ven af Folkekirkens Bevarelse, har et ganske andet Motiv til at ønske et kirkeligt Udvalg nedsat og de kirkelige Forhold ændret og til som en første Indledning dertil at faa Forholdet mellem Stat og Kirke drøftet. Partiet ønsker, saaledes som det er udtalt af Partiets kirkelige Ordfører i det andet høje Ting ved Behandlingen i 1925, „at det skal være“ — jeg bruger hans egne Ord —

„Menighedens Medlemmer — det vil sige dem, der virkelig aandelig talt har Interesse i Menigheden —, som kommer til at styre Kirkens Forhold“.

Rent bortset fra, om det i enhver Forstand kan anses for godt og gavnligt, at Kirkens Forhold ligger i det, man kalder Kirkens egne Hænder — derom kunde der maaske nok rejses nogen Tvivl —, vil jeg sige, at jeg føler mig temmelig overbevist om, at de Forhaabninger, som man ud fra den Betragtning stiller til et kirkeligt Udvalgs Nedsættelse og til Lovgivningsarbejder paa Rigsdagen, som Udvalgets Forslag kunde medføre, hviler paa en Illusion. Sagen er jo, at et kirkeligt Organ, som skulde være samlende for den hele Folkekirke i Danmark, dog formentlig maa opbygges paa Menighedsraadenes brede Grundlag, og det er for mig og har været det i lang Tid meget tvivlsomt, om der paa det Grundlag kan opbygges noget, der i kirkelig Forstand kan kaldes tilfredsstillende, og med alt det fortræffelige, Menighedsraadene gennem deres Virksomhed udfører for vor Folkekirke, vilde jeg være betænkelig ved netop paa den Grundvold at opbygge den samlende Forsamling, det samlende Organ. Jeg kan i den Henseende ganske henholde mig til, hvad nu afdøde Klaus Berntsen sagde under Sagens Behandling i 1925. Jeg synes, at det er fortræffeligt udtrykt, og det dækker ganske min Tanke. Jeg skal tillade mig at oplæse det:

„Hvorledes“, spørger han, „skal man faa udvalgt en Samling af Mænd, som man tør paastaa er Udtryk for det, som vi kalder troende Mænd; vi maa tage Folkekirken, som den er. Udgangspunktet, som nu er givet, er Menighedsraadene; en anden Organisation findes der ikke ude blandt den jævne Befolkning, og disse Menighedsraad er jo valgt paa et meget bredt Grundlag. De er ikke valgt paa noget kirkeligt Program.“

Og længere henne i sit Indlæg udtaler han:

„Paa Menighedsraadenes Grund at skabe en øverste kirkelig Instans, som skal træffe Afgørelse i de indre Stridigheder, der opstaar indenfor Folkekirken, tror jeg ikke paa vil føre til noget Resultat.“

Jeg er ganske enig med ham heri, og jeg maa derfor tillade mig at fraraade den høje Rigsdag at vedtage dette Forslag. Men skulde Rigsdagen alligevel ønske det og Forslaget vinde Flertal i begge Lovgivningsmagtens Ting, er jeg naturligvis rede til, da det drejer sig om Nedsættelse af en Kommission, der i ingen Henseende har lov-